

Dosarul nr. 2ra-1357/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud. V. Suruceanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malîi, V. Sîrbu, N. Budăi)

ÎNCHEIERE

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Tamara Rusu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Parfenie Marandiuc împotriva Tamarei Rusu cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Tamara Rusu și a fost menținută hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

constată:

La data de 14 februarie 2019, Parfenie Marandiuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tamarei Rusu cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Parfenie Marandiuc a invocat că la 12 octombrie 2015, a fost întocmită și semnată recipisa prin care Tamara Rusu a luat cu titlu de împrumut din magazinul ce aparține reclamantului suma de 25 639,77 de lei, obligându-se să îl restituie în termen de 12 luni, până la data de 12 octombrie 2016.

A susținut că la termenul scadent pârâta nu a restituit suma împrumutată.

Reclamantul consideră că prin prisma art. 512 din Codul civil, se află în calitate de creditor și este în drept să pretindă de la pârâtă, care are calitatea de debitor, de a executa prestația, care este una determinată cert și este posibilă. Recipisa din 12 octombrie 2015 a fost întocmită în corespundere cu normele imperative ale legislației civile în vigoare și anume, cu prevederile art. 210 și art. 211 din Codul civil.

A indicat că pârâta urmează să achite dobânda de întârziere conform art. 619 din Codul civil pentru perioada 13 octombrie 2016 – 12 februarie 2019 în sumă totală de

7468,20 de lei. De asemenea, valuta națională pe parcursul timpului este supusă diferitor fluctuații de valoare, ceea ce presupune că mijloacele financiare sunt supuse diferitor devalorizări și în acest caz suma prejudiciului cauzat de evoluția prețurilor de consum pentru perioada scadentă (rata inflației) constituie 3715,29 de lei.

Parfenie Marandiuc a solicitat încasarea din contul Tamarei Rusu a datoriei în sumă de 25639,77 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 7468,20 de lei și prejudiciului cauzat de evoluția prețurilor de consum pentru perioada scadentă (rata inflației) care constituie 3715,29 lei, în total 36 823,26 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată pentru plata taxei de stat.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, a fost admisă acțiunea înaintată de Parfenie Marandiuc și s-a încasat de la Tamara Rusu în beneficiul lui Parfenie Marandiuc suma de 25 639 lei conform recipisei din 12 octombrie 2015, suma de 7468 lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 1104,69 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii.

La data de 26 decembrie 2019 Tamara Rusu a declarat apel împotriva hotărârii din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Tamara Rusu și a fost menținută hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că potrivit declarațiilor martorilor audiați în ședința de judecată, Tamara Rusu a activat în funcție de vânzător la magazinul ÎI „Marandiuc Parfenie”, care aparține lui Marandiuc Parfenie și periodic lua bani din casa întreprinderii și scria acest fapt într-un caiet, motivând că are nevoie de bani pentru întreținerea fiicei sale.

Astfel, ținând cont de faptul că Tamara Rusu nu și-a onorat obligația de restituire a împrumutului față de Parfenie Marandiuc, instanțele de judecată au considerat că ultimul este îndreptățit să solicite executarea prestației de restituire a împrumutului și a dobânzii legale conform recipisei din 12 octombrie 2015, prin care Tamara Rusu confirmă luarea cu împrumut din magazin (implicit de la Parfenie Marandiuc) a sumei de 25639,77 lei, obligându-se să restituie împrumutul la data de 12 octombrie 2016.

Instanțele ierarhic inferioare au apreciat critic argumentul Tamarei Rusu precum că din recipisă nu rezultă calitatea de creditor a lui Parfenie Marandiuc, or, din declarațiile date de martori în prima instanță, rezultă cu certitudine faptul că Tamara Rusu activa în calitate de vânzătoare la magazinul care aparține lui Parfenie Marandiuc, iar potrivit textului recipisei, Tamara Rusu a luat din magazin bani în sumă de 25639,77 lei cu titlu de împrumut, pe care se obligă să îi restituie până la data de 12 octombrie 2016.

La data de 03 august 2020 Tamara Rusu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 11 iunie 2020 a

Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 decembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a aplicat în mod eronat analogia legii și analogia dreptului.

A susținut că nu are datorii față de Marandiuc Parfenie, or, în recipisa din 12 octombrie 2015 intimatul nu se regăsește ca parte contractantă/creditor sau împrumutător. Prin urmare, recipisa nu întrunește toate condițiile de valabilitate ale unui act juridic și anume, lipsește o parte a actului juridic – împrumutatul. Iar, alte probe ce ar confirma faptul că anume Marandiuc Parfenie i-a împrumutat suma de bani, la materialele cauzei nu se regăsesc.

De asemenea, recurenta consideră că instanțele de judecată au soluționat problema drepturilor unei alte persoane care nu a fost antrenată în proces și anume, a persoanei juridice ÎI „Marandiuc Parfenie”, deoarece în recipisă se indică cert că banii au fost luați din magazin.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 11 iunie 2020.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 5458, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa Tamarei Rusu la 23 iunie 2020 (f.d. 181), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la data de 03 august 2020, este în termen.

La 26 august 2020, copia recursului a fost expediat în adresa intimatului Marandiuc Parfenie, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 188).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tamara Rusu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Tamara Rusu asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tamara Rusu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Tamara Rusu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic